

Fremsat den 12. december 2012 af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om valg til menighedsråd, lov om valgmenigheder og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.

(Valgret og valgbarhed i pastorater med flere sogne samt udvidet adgang til brug af folkekirkens kirker m.v.)

§ 1

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 24. februar 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 15, stk. 3, ændres »eller opsiger sognebåndsløsningen,« til: », opsiger sognebåndsløsningen, eller hvor sognebåndsløseren mister sin valgbarhed på grund af en pastoratsændring,«

§ 2

I lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som stk. 6-8:

»Stk. 6. Et medlem af folkekirken, der er bosat i et pastorat med flere sogne, kan vælge, i hvilken menighedsråds-kreds i pastoratet medlemmet vil udøve valgret til menighedsrådet. Medlemmet er kun valgbar i den menighedsråds-kreds, hvor valgretten udøves.

Stk. 7. Ved oprettelse af nye flersognspastorater eller ændringer i flersognspastorater skal beslutningen om at udøve valgretten i et andet sogn end bopæls sognet meddeles til sognepræsten senest fire uger efter oprettelsen eller ændringen af pastoratet.

Stk. 8. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om disse personers optagelse på valglisten.«

§ 3

I lov nr. 204 af 24. maj 1972 om valgmenigheder foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Ansættelse som præst for valgmenigheden kan kombineres med ansættelse som præst i folkekirken under forudsæt-

ning af, at valgmenigheden er hjemhørende i et andet provsti end sognemenigheden.«

2. I § 14, stk. 2, udgår », og at han, såfremt han allerede er ansat som præst i folkekirken, fratræder denne stilling«.

3. I § 14 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Kombinationsansættelse efter § 2, stk. 2, sker efter biskoppens bestemmelse herom.«

§ 4

I lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 27. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 13 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Med biskoppens tilladelse kan menighedsrådet stille kirken til rådighed for medlemmer af kristne trossamfund til ægtevielse samt kirkelig velsignelse af borgerligt indgået ægteskab ved en præst fra det pågældende trossamfund.«

2. Overskriften til § 14 affattes således: »Evangelisk-lutherske frimenigheders og andre kristne trossamfunds faste brug af kirkerne«

3. I § 14, stk. 1, nr. 1, ændres »sognet« til: »provstiet«.

4. I § 14 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Biskoppen kan på de i stk. 1-3 nævnte vilkår stille en kirke til rådighed for et andet kristent trossamfund end nævnt i stk. 1 og dets præst til gudstjenester og kirkelige handlinger.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. Medlemmer af folkekirken, der ved lovens ikrafttræden er bosiddende i et pastorat med flere sogne, skal inden 1. januar 2014 meddele i hvilken menighedsrådsreds i

pastoratet, de udøver valgretten til menighedsrådet. Meddelelsen skal ske skriftligt til pastoratets sognepræst.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets udformning
 - 3.1. Valgret og valgbarhed i pastorater med flere sogne
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
 - 3.2. Kombinationsansættelse
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
 - 3.3. Udvidet brug af folkekirkens kirker
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder, organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at skabe mulighed for, at sognebåndsløsere, som er valgt til menighedsrådet i sognebåndsløserpræstens sogn, men som på grund af en pastoratsændring mister valgretten og valgbarheden, kan bevare medlemskabet af menighedsrådet i resten af funktionsperioden.

Det er endvidere formålet med lovforslaget, at medlemmer af folkekirken, der bor i et flersognspastorat, får mulighed for at vælge, i hvilket sogn i pastoratet de ønsker at have valgret og være valgbare til menighedsrådet.

Lovforslaget imødegår således de eksisterende problemer, hvor menighedsrådsmedlemmer mister valgretten og valgbarheden på grund af strukturelle tilpasninger i pastoratsstrukturen.

Videre er det formålet med lovforslaget, at det skal være muligt både at være ansat som præst i folkekirken og som præst for en valgmenighed (kombinationsansættelse).

Præster i folkekirken ansættes ikke længere som hovedregel som tjenestemand på fuld tid, hvorfor tiden er løbet fra et forbud mod samtidig at være ansat som præst i folkekirken og som præst for en valgmenighed.

Herudover er det formålet med lovforslaget at skabe en lempeligere adgang for evangelisk-lutherske frimenigheders faste brug af folkekirkens kirker til gudstjenester og til kirkelige handlinger.

Endvidere skabes der mulighed for, at medlemmer af andre kristne trossamfund – herunder evangelisk-lutherske frimenigheder – kan få kirken stillet til rådighed til ægtevielse samt kirkelig velsignelse af et borgerligt indgået ægteskab ved en præst i trossamfundet.

Endelig er det formålet med lovforslaget, at kristne trossamfund, under samme vilkår som de evangelisk-lutherske frimenigheder, kan få adgang til fast brug af kirken.

2. Baggrund

Den 31. januar 2012 nedsatte ministeren for ligestilling og kirke en arbejdsgruppe (arbejdsgruppen om sognebåndsløsning m.v.), som fik til opgave at foretage en belysning af sognebåndsløserinstituttet og herunder overveje muligheden for, at medlemmer af folkekirken kan løse sognebånd til en kirke, i stedet for til en præst. Arbejdsgruppen har endvidere set på muligheden for, at sognebåndsløsere i flersognspastorater kan knytte sig til et sogn, i stedet for til en præst og dermed udøve de parlamentariske rettigheder i ét sogn i pastoratet, selvom vedkommende bor i et andet sogn i pastoratet. Arbejdsgruppen har i den sammenhæng overvejet, om der i flersognspastorater i stedet for gennem ændring af sognebåndsløserinstituttet skal gives mulighed for, at medlemmet kan vælge, i hvilken menighedsrådsreds i pastoratet vedkommende vil have valgret og være valgbare.

Endvidere har arbejdsgruppen set nærmere på valgmenighedspræsters mulighed for kombinationsansættelse som sognepræst og valgmenighedspræst.

Arbejdsgruppen har også set nærmere på evangelisk-lutherske frimenighedsmedlemmers og frimenigheders adgang til brug af folkekirkens kirker, ligesom arbejdsgruppen har drøftet andre kristne trossamfunds mulighed for brug af folkekirkens kirker.

Arbejdsgruppen har været sammensat af repræsentanter fra Landsforeningen af Menighedsråd, biskopperne, Den danske Præsteforening, Foreningen af Grundtvigske Valg-

og Frimenigheder, de evangelisk-lutherske frimenigheder, Indre Mission og Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Den af arbejdsgruppen udarbejdede rapport (Rapport om sognebåndsløsning m.v.) med udkast til lovtekst har været sendt i høring fra den 25. oktober 2012 til den 22. november 2012. Høringssvarene viser en generel opbakning til forslagene.

Lovforslagets enkelte dele har været behandlet og belyst i arbejdsgruppen, og det er en enig arbejdsgruppe, som har anbefalet lovteksten.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har tilsluttet sig arbejdsgruppens anbefalinger, og lovforslaget fremsættes således på baggrund af de forslag, som arbejdsgruppen er kommet med.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Valgret og valgbarhed i pastorater med flere sogne

3.1.1. Gældende ret

De væsentligste regler vedrørende stiftelse og ophør af sognebåndsløsning findes i dag i lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning, jf. lovbe kendtgørelse nr. 622 af 19. juni 2012, samt i bekendtgørelse nr. 362 af 25. april 2012 om stiftelse og ophør af sognebåndsløsning samt om sognebåndsløseres valgret til menighedsråd.

Af medlemskabslovens § 10, stk. 1, fremgår, at sognebåndsløsning kan ske ved at »slutte sig til sognepræsten for en anden menighed end den, hvortil medlemmet hører, forudsat sognepræsten er medlem af et menighedsråd«.

Det er muligt at løse sognebånd til alle præster – uanset om de er tjenestemand- eller overenskomstansatte – så længe deres ansættelsesforhold er af en sådan karakter, at de har sæde i et menighedsråd. Reglerne giver ikke mulighed for at løse sognebånd til en midlertidigt ansat præst, som ikke er medlem af et menighedsråd, en ulønnet hjælpepræst, en præst, der er ansat ved en stiftelse eller institution, eller til en valgmenighedspræst.

Anmodning om sognebåndsløsning fremsættes af folkekirkemedlemmet overfor den præst, der ønskes løst sognebånd til, og anmodningen skal indeholde oplysninger om medlemmets navn, personnummer og adresse.

Af medlemskabslovens § 10, stk. 2, fremgår, at sognepræsten ikke har en ubetinget forpligtelse til at modtage en ansøger som sognebåndsløser. Ansøgeren kan således afvises, såfremt hensynet til ansøgeren findes at burde vige for afgørende hensyn til præsten eller dennes menighed. Præstens afslag skal – i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler – være begrundet, og afslaget kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig.

Præsten, der løses sognebånd til, påtager sig ved sognebåndsløsningen at udføre kirkelige handlinger og sjælesorg for sognebåndsløseren, og omvendt bliver den præst, fra hvem der løses sognebånd, fritaget herfor.

En sognebåndsløser skal i forbindelse med sognebåndsløsningen vælge, om sognebåndsløseren vil udøve valgret i den menighedsrådsreds, hvor sognebåndsløseren bor, eller i en menighedsrådsreds, hvor sognebåndsløserpræsten er ansat. Dette følger af § 5 i lov om valg til menighedsråd, jf. lovbe kendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2012.

Såfremt sognebåndsløseren ikke har udnyttet adgangen til at udøve valgret og være valgbar i den menighedsrådsreds, hvor sognebåndsløserpræsten er ansat, har sognebåndsløseren fortsat valgret og er valgbar i sit bopæls sogn.

Det fremgår af medlemskabslovens § 11, stk. 1, at sognebåndsløsningen kan bringes til ophør ved sognebåndsløserens anmeldelse herom. Der er med andre ord fri adgang for sognebåndsløseren til når som helst at opsig sit sognebåndsløserforhold, uden at der behøver at blive givet en begrundelse herfor.

Sognebåndsløserpræsten kan skriftligt med 6 måneders varsel opsig sognebåndsløsningsforholdet, forudsat at der foreligger omstændigheder, som gør det urimeligt at fastholde præstens forpligtelser over for sognebåndsløseren. Dette følger af § 11, stk. 2, i medlemskabsloven. Præstens opsigelse af sognebåndet skal være begrundet i ganske særlige omstændigheder, og sognepræsten skal redegøre for disse grunde i sin opsigelse.

Sognebåndsløsningen ophører endvidere, når den præst, til hvem sognebåndet er løst, forflyttes, dør eller afskediges. Sognebåndsløseren kan i dette tilfælde udsætte ophørstidspunktet, indtil en ny præst er blevet ansat.

Når sognebåndsløsningen ophører, vender sognebåndsløseren tilbage til den sognemenighed, hvor sognebåndsløseren hører hjemme, hvilket i de fleste tilfælde vil være sognemenigheden på bopælsstedet.

Der foreslås ikke med dette lovforslag ændringer i det klassiske sognebåndsløserinstitut og de dertil knyttede parlamentariske rettigheder. Det bemærkes i den sammenhæng, at der er tale om en del af folkekirkens frihedsrettigheder.

Det er som nævnt en forudsætning, at sognebåndsløsningen sker til en præst, der er ansat i et andet pastorat end dét, som sognebåndsløseren bor i. Dette følger af medlemskabslovens § 10, stk. 1, hvorefter et medlem af folkekirken kan slutte sig til en sognepræst for en anden menighed end den, hvortil medlemmet hører.

Når sogne lægges sammen i ét pastorat medfører dette, at de eksisterende aftaler om sognebåndsløsning mellem præster og folkekirkemedlemmer indenfor pastoratets grænser ophæves. Det skyldes, at præsten ikke længere er at betragte som en præst for en anden menighed.

Medlemskabsloven giver ikke adgang til at flytte de parlamentariske rettigheder til en anden sognemenighed indenfor det samme pastorat. Denne omstændighed medfører, at nogle sognebåndsløserer mister deres valgret/valgbarhed i forbindelse med pastoratsomdannelsen. Situationen antages at være særlig aktuel, hvor bysogne lægges sammen i storpastorater.

3.1.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

I visse tilfælde har pastoratsændringer haft den u hensigtsmæssige konsekvens, at sognebåndsløseren ved pastoratsændringen kommer til at bo i sognebåndsløserpræstens pastorat, hvilket har betydet, at sognebåndsløsningen derved ophører. En sognebåndsløser, der er medlem af menighedsrådet i sognebåndsløserpræstens menighedsrådsreds, mister i den situation sin valgret og valgbarhed og skal derfor udtræde af menighedsrådet.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 1, at denne problemstilling løses sådan, at en sognebåndsløser, som er valgt til menighedsrådet i sognebåndsløserpræstens sogn, men som på grund af pastoratsændringen mister sin valgbarhed, får mulighed for at bevare medlemskabet af menighedsrådet i resten af funktionsperioden. Det er en forudsætning, at sognebåndsløseren afgiver en bindende erklæring om at ville varetage hvervet som menighedsrådsmedlem i resten af funktionsperioden.

Dette svarer til den gældende retstilstand efter menighedsrådslovens § 15, stk. 3, når sognebåndsløsningen ophører, fordi sognebåndsløserpræsten opsiger sognebåndet eller fratræder stillingen.

Endvidere foreslås med lovforslagets § 2, nr. 1, at medlemmer af folkekirken, der bor i et flersognspastorat, skal have mulighed for at vælge, i hvilken menighedsrådsreds (sogn) i pastoratet de ønsker at have valgret og være valgbar til menighedsrådet.

Lovforslagets § 2, nr. 1, betyder herudover, at beslutningen om at udøve valgret og være valgbar i et andet sogn i pastoratet end bopæls sognet skal være meddelt til sognepræsten senest 4 uger efter pastoratets oprettelse eller ændring.

3.2. Kombinationsansættelse

3.2.1. Gældende ret

Lov nr. 204 af 24. maj 1972 om valgmenigheder (valgmenighedsloven) indeholder i §§ 2 og 14 særlige regler om stadfæstelse som præst for en valgmenighed.

Medlemmer af folkekirken, der ønsker at danne en særlig menighed inden for folkekirken med en af dem valgt person som præst, har på nærmere angivne betingelser ret til at få denne valgmenighed anerkendt som led af folkekirken, jf. § 1, stk. 1, i valgmenighedsloven. Anerkendelse af en valgmenighed meddeles af ministeren for ligestilling og kirke, jf. § 1, stk. 2, i valgmenighedsloven.

Valgmenighedens valg af præst skal stadfæstes af ministeren for ligestilling og kirke efter ansøgning fra menighedens bestyrelse, jf. valgmenighedslovens § 14. Det er således valgmenigheden selv, der har kompetencen i forhold til valg af præst.

Det fremgår af §§ 15 og 16 i valgmenighedsloven, at den, der stadfæstes som præst for en valgmenighed, skal modtage præstevielse, såfremt vedkommende ikke allerede er præsteviet, have kollats af stiftets biskop og, inden tiltrædelse, skriftligt erklære samvittighedsfuldt at ville efterkomme de

regler, der gælder for folkekirken, og de regler, der særligt gælder for valgmenigheder.

Den person, der ønsker at blive stadfæstet som valgmenighedens præst, skal opfylde betingelserne for ansættelse som præst i folkekirken og skriftligt erklære, at vedkommende er villig til at modtage stadfæstelse som præst for valgmenigheden.

Det fremgår af § 2, stk. 2, 2. pkt., og § 14, stk. 2, i valgmenighedsloven, at såfremt den pågældende allerede er ansat som præst i folkekirken, skal vedkommende tillige erklære sig villig til at fratræde denne stilling.

Det er efter de gældende regler ikke muligt at være ansat som valgmenighedspræst og sognepræst på én og samme tid. De to ansættelser kan således ikke frit kombineres.

Ansættelse som præst i folkekirken fandt tidligere som udgangspunkt sted som tjenestemand på fuld tid, men i takt med ændringer i tidens løb, herunder især ændringer i de generelle økonomiske forudsætninger, er det blevet almindeligt, at der i dag ansættes præster i deltidsstillinger.

Hertil kommer, at mange valgmenigheder i dag oplever at være så økonomisk trængte, at menighederne er nødt til at ansætte præster i deltidsstillinger for i det hele taget at kunne ansætte en præst. Flere steder forsøger valgmenighederne at løse disse udfordringer med brug af kræfter, som træder til og hjælper menigheden uden at modtage løn herfor.

Det er et led i biskoppens tilsynsfunktion vedrørende folkekirken prædikeembeder og sakramenternes forvaltning at påse, at der ikke ved de folkekirkelige gudstjenester - herunder også de ekstraordinære gudstjenester - foregår noget, der strider mod den evangelisk-lutherske kirkes lære og tradition.

En valgmenighedspræst er ikke omfattet af biskoppens kompetence i medfør af lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager. Biskoppen har som følge heraf ikke beføjelser i forhold til valgmenighedspræsten i tilfælde af en eventuel disciplinærsag.

Loven om domstolsbehandling af gejstlige læresager finder anvendelse i de sager, der indbringes for præsteretten eller bisperetten med påstand om, at en tjenstemandsansat eller overenskomstansat præst, provst eller biskop i forkyndelsen eller på anden lignende måde har tilsidesat den danske folkekirkes bekendelsesgrundlag (læresager).

3.2.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Det er vurderingen, at tiden er løbet fra et forbud mod at være ansat som præst i folkekirken og som præst for en valgmenighed samtidig, idet præster i folkekirken ikke længere som hovedregel ansættes som tjenestemand på fuld tid.

Hertil kommer den omstændighed, at mange valgmenigheder i dag er relativt økonomisk trængte. Det er et grundlæggende kendetegn for valgmenighederne, at der et stort engagement og offervilje, men mange valgmenigheder må alligevel søge at løse de økonomiske udfordringer med blandt andet ulønnet hjælp.

På den baggrund foreslås det med lovforslagets § 3, nr. 1 og 2, at der bliver mulighed for på samme tid at være ansat som præst i folkekirken og som præst for en valgmenighed.

Kombinationsansættelse rejser et spørgsmål i forhold til medlemskab af folkekirken. Lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovebekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011, indeholder i § 1, stk. 2, en bestemmelse om, at præster skal være medlem af folkekirken.

Ved behandlingen i 1990 af forslaget til ansættelseslov var det en forudsætning, at sognepræsten er medlem af sognemenigheden og dermed betalende medlem af folkekirken. Denne forudsætning ændres ikke med dette lovforslag. Det betyder, at valgmenighedspræsten, der ansættes i en kombinationsstilling, skal være betalende medlem af folkekirken. Med lovforslaget foreslås det, at ansættelsen derfor mest hensigtsmæssigt bør finde sted i folkekirken som sådan.

Kombinationsansættelse vil i praksis blive håndteret således, at valgmenigheden fortsat har kompetencen i forhold til valg af præst, men ansættelsen vil finde sted i folkekirken, og præsten vil herefter kunne fungere i valgmenigheden mod betaling, sådan at ansættelse sker med fx halv tid i en sognemenighed eller en institution og halv tid i valgmenigheden.

Det er ikke hensigten med lovforslaget, at der skal ske ansættelse af en præst, der allerede er fuldtidsansat, men derimod er ordningen tænkt således, at en eksisterende halvtidsstilling gøres til en fuldtidsstilling, og herefter knyttes den pågældende præst til valgmenigheden. Økonomiske betragtninger bør endvidere ikke gøre ordningen illusorisk.

Erfaringen viser, at der nogle steder opleves en vis konkurrence om medlemmerne valgmenighederne og sognemenighederne imellem. Valgmenighederne er vigtige for fællesskabet og er en del af folkekirken, og valgmenighederne og folkekirkens sognemenigheder deler fælles teologisk opfattelse.

Det vurderes, at problemet med konkurrence om valgmenighedsmedlemmer og sognemedlemmer vil kunne mindskes, og eventuelt helt imødegås, hvis der er en vis geografisk afstand mellem sognemenigheden og valgmenigheden.

Det foreslås derfor med lovforslagets § 3, nr. 1, at kombinationsansættelse som præst for en sognemenighed og en valgmenighed ikke må finde sted indenfor det samme provsti.

Valgmenighedspræster er efter de gældende regler ikke omfattet af den stedlige biskops kompetence. Valgmenighedspræsterne er dermed heller ikke omfattet af bestemmelserne i lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager, jf. lovebekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2007. Biskoppen kan derfor ikke efter de gældende regler tage ansættelsesretlige skridt m.v. overfor en valgmenighedspræst, men alene meddele, at biskoppen ikke længere ønsker at føre tilsyn med valgmenigheden som sådan i de tilfælde, hvor biskoppen ikke finder det forsvarligt at føre et sådant tilsyn.

Det foreslås med lovforslagets § 3, nr. 3, at biskoppen tillægges godkendelseskompetence i forhold til ansættelsen, sådan at ansættelse sker efter biskoppens bestemmelse.

Ansættelsesmyndigheden for præster i den danske folkekirke er ministeren for ligestilling og kirke. Dette følger af reglerne i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., herunder bestemmelserne i lovens § 11.

Ansættelsesmyndigheden for valgmenighedspræster er valgmenigheden, og valgmenighedens valg af præst skal stadfæstes af ministeren for ligestilling og kirke efter ansøgning fra menighedens bestyrelse, jf. valgmenighedslovens § 14.

Ved en kombinationsansættelse som beskrevet ovenfor vil præsten i kraft af sin ansættelse som præst i folkekirken været underlagt biskoppens tilsyn og vil desuden være underlagt reglerne i lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager.

Kombinationsansættelse er en frivillig ordning, som forudsætter, at både sognemenigheden, valgmenigheden og biskoppen ønsker den pågældende ansat i en kombinationsstilling. En biskop vil således ikke kunne påtvinge en valgmenighed en præst, som menigheden ikke ønsker, ligesom sognemenighedens kaldsret ikke berøres af lovforslaget.

I langt de fleste tilfælde må det antages, at sognemenigheden og valgmenigheden vil være beliggende i samme stift, og den tilsynsførende biskop vil således være biskoppen i det pågældende stift. Såfremt sognemenigheden og valgmenigheden skulle være beliggende i to forskellige stifter, vil der være to tilsynsførende biskopper. Biskopperne vil her indbyrdes afklare varetagelsen af de tilsynsmæssige opgaver i relation til den pågældende, som er ansat i kombinationsstillingen, ligesom biskopperne gør i tilfælde, hvor sognepræsteembedet ligger i mere end et stift.

Der er ikke med kombinationsansættelse tale om, at der skabes en ny stillingskategori, men der skabes alene mulighed for, at en præst kan være delt i forhold til sit ansættelsessted.

Der tillægges endvidere ikke med lovforslaget den tilsynsførende biskop nye kompetencer, ud over hvad der allerede følger af den almindelige ledelsesret.

Det forudsættes, at biskoppen ved kombinationsansættelser foretager en afvejning af de konkurrencehensyn, der måtte være i forhold til medlemmerne af folkekirken, herunder om en eventuel kombinationsansættelse vil kunne antages at gå ud over folkekirkemedlemmerne.

3.3. Udvidet brug af folkekirkens kirker

3.3.1. Gældende ret

De gældende regler om brug af folkekirkens kirker er fastsat i lovebekendtgørelse nr. 582 af 27. maj 2010 om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. I loven er der fastsat en række bestemmelser, som giver evangelisk-lutherske friemenigheder nogle særrettigheder, som ikke gælder for andre kristne menigheder uden for folkekirken.

Brug af folkekirkens kirker i enkeltstående tilfælde til gudstjeneste

Det fremgår af § 6, stk. 3, i bestyrelses- og brugsloven, at præster i folkekirken kan overlade den kirke, de er ansat ved, til en præst for en evangelisk-luthersk frimenighed til gudstjenester. Bestemmelsen hjemler ikke mulighed for, at kirken kan overlades til foretagelse af kirkelige handlinger.

Bestemmelsen i lovens § 6, stk. 1, som § 6, stk. 3, henviser til, omfatter alene brug af kirken til enkeltstående gudstjenester, og tilladelse forudsættes givet til en bestemt præst. En frimenighedspræst har ikke noget retskrav på at få kirken overladt til brug i medfør af lovens § 6, stk. 3.

Ret til at få sognekirken stillet til rådighed til gudstjeneste

Det fremgår af § 8, stk. 2, i bestyrelses- og brugsloven, at ti medlemmer af sognemenigheden, der har valget, har ret til at få kirken stillet til rådighed til afholdelse af gudstjeneste ved en præst i en evangelisk-luthersk frimenighed.

En anmodning om brug af kirken i medfør af § 8 skal fremsættes skriftligt over for menighedsrådet, og dette skal ske tidligst 6 uger og senest 3 dage forinden. Menighedsrådet er ikke afskåret fra at imødekomme anmodninger, der fremsættes tidligere end 6 uger forinden.

Anmodning om brug af kirken skal fremsættes forud for hver gudstjeneste, der ønskes afholdt. En anmodning om brug af kirken skal foruden navnene på dem, der ønsker at bruge kirken, indeholde tidspunktet for gudstjenestens afholdelse og navnet på den medvirkende præst. Herudover skal der gives oplysninger om, hvorvidt der ønskes medvirken af kirkebetjeningen.

Såfremt lovens betingelser er opfyldt, og kirken ikke allerede er bestemt til anden brug, skal en rettidigt fremsat anmodning imødekommes. Hvis der meddeles afslag, skal dette begrundes.

Medlemmer af evangelisk-lutherske frimenigheder er ikke medlemmer af sognemenigheden. Medlemmer af evangelisk-lutherske frimenigheder kan derfor ikke med hjemmel i denne bestemmelse tilkalde en frimenighedspræst til afholdelse af gudstjeneste i sognekirken.

Ret til at få sognekirken stillet til rådighed til kirkelige handlinger

Det er fastsat i § 9 i bestyrelses- og brugsloven, at et medlem af sognemenigheden har ret til at få sognekirken stillet til rådighed til ægtevielser eller begravelser ved en præst for en evangelisk-luthersk frimenighed.

Det er alene et medlem af sognemenigheden, som har denne ret, og der eksisterer ikke en tilsvarende ret for det enkelte medlem af frimenigheden, som er udtrådt/udmeldt af folkekirken.

Den ægtevielse, som præsten for en evangelisk-luthersk frimenighed foretager i kirken i medfør af § 9, sker på præstens eget ansvar, idet det forudsættes, at præsten har opnået den fornødne bemyndigelse fra Ankestyrelsen, Familieretssafdelingen, til at foretage vielsen.

Der henvises i øvrigt til det under § 8 nævnte om frister for fremsættelse af anmodningen om kirkens brug.

Medlemmer af kristne trossamfunds adgang til brug af kirken til gudstjeneste og begravelse

Det følger af bestemmelsen i § 13 i bestyrelses- og brugsloven, at menighedsrådet med biskoppens tilladelse kan overlade kirken til medlemmer af kristne trossamfund uden for folkekirken til afholdelse af gudstjeneste og - såfremt begravelseskapel ikke findes – til foretagelse af begravelse.

Bestemmelsen i lovens § 13 omfatter medlemmer af evangelisk-lutherske frimenigheder og medlemmer af andre kristne trossamfund uden for folkekirken.

Bortset fra de tilfælde, hvor en af folkekirkens kirker er overladt en evangelisk-luthersk frimenighed til fast brug, jf. nedenfor om bestyrelses- og brugslovens § 14, vil der således kun være adgang for frimenighedspræster til at forrette begravelse af frimenighedens medlemmer fra folkekirkens kirker, hvis menighedsrådet med biskoppens samtykke giver tilladelse hertil, jf. § 13 i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.

Bestemmelsen i § 13 i bestyrelses- og brugsloven supplerer derfor § 14 i samme lov.

Fast brug af folkekirkens kirker til gudstjeneste og kirkelige handlinger

I § 14 i bestyrelses- og brugsloven er det fastsat, at biskoppen kan tillade, at en evangelisk-luthersk frimenighed får adgang til fast brug af en kirke til gudstjenester og kirkelige handlinger.

Forudsætningen herfor er, at mindst 10 medlemmer af frimenigheden, som bor i sognet, anmoder om at bruge kirken, at menighedens lære og ritus eller dens forhold i øvrigt ikke er til hinder for, at kirken stilles til rådighed, og at menighedens brug af kirken ikke vil hindre de folkekirkelige menighedens brug af kirken.

Der eksisterer ikke et egentligt retskrav i henhold til bestemmelsen i § 14, eftersom der er tale om situationer, hvor der skal foretages en afvejning af hensynet til sognemenigheden på den ene side og frimenigheden på den anden side.

Der er i § 19 i bestyrelses- og brugsloven fastsat bestemmelser om betaling i medfør af § 14.

Bestemmelsen i § 14 omfatter kun evangelisk-lutherske frimenigheder. Andre kristne trossamfund – herunder migrantmenigheder – har således ikke en adgang til at få kirken overladt til fast brug til gudstjenester og kirkelige handlinger.

3.3.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Adgang for medlemmer af kristne trossamfund til brug af kirken til vielser

Bestemmelsen i § 13 i bestyrelses- og brugsloven hjemler ikke i dag mulighed for, at menighedsrådet med biskoppens

tilladelse kan stille kirken til rådighed for medlemmer af kristne trossamfund uden for folkekirken til ægtevielse.

Med lovforslagets § 4, nr. 1, foreslås bestyrelses- og brugsloven ændret, sådan at kirken kan stilles til rådighed for et medlem af et kristent trossamfund med henblik på ægtevielse ved en præst fra det pågældende trossamfund. Endvidere foreslås, at kirken kan stilles til rådighed for et medlem af et kristent trossamfund til kirkelig velsignelse af et borgerligt indgået ægteskab.

Bestemmelsen omfatter efter ordlyden både medlemmer af evangelisk-lutherske frimenigheder og medlemmer af andre kristne trossamfund.

Det er en forudsætning, at præsten i det konkret trossamfund har vielsebemyndigelse i medfør af ægteskabsloven. Vielsebemyndigelsen meddeles af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

Det antages, at der i flere tilfælde kan være behov for denne udvidelse. Dette gælder fx, når et par, hvor den ene er medlem af folkekirken og den anden medlem af et andet kristent trossamfund, ønsker at blive viet af en præst i dette trossamfund og gerne vil have, at handlingen finder sted i kirkebygningen.

Fast brug af folkekirkens kirker

Med lovforslagets § 4, nr. 3, foreslås, at reglerne i bestyrelses- og brugslovens § 14, stk. 1, nr. 1, ændres sådan, at evangelisk-lutherske frimenigheder får en lempeligere adgang til at få en sognekirke overladt til fast brug.

Brugen af folkekirkens kirker giver sjældent anledning til problemer, men erfaringerne viser, at reglerne på enkelte områder alligevel i nogle tilfælde kan opleves som en unødigt hindring. Dette gælder særligt i forhold til kravet i lovens § 14, stk. 1, nr. 1, om, at anmodningen om fast brug skal fremsættes af mindst 10 af frimenighedens medlemmer med bopæl i sognet. Dette krav er ofte vanskeligt at opfylde, da frimenighedsmedlemmerne i mange tilfælde kommer fra et større geografisk område end afgrænset til selve sognet.

Det foreslås derfor, at den geografiske afgrænsning i forhold til den faste brug i medfør af § 14 ændres fra 10 frimenighedsmedlemmer bosat i sognet til 10 frimenighedsmedlemmer med bopæl i provstiet.

Ministeriet finder endvidere, at der er behov for en udvidelse af bestyrelses- og brugsloven, sådan at kristne trossamfund, herunder migrantmenigheder kan få adgang til at bruge en kirke fast til gudstjenester og kirkelige handlinger.

Med lovforslagets § 4, nr. 4, foreslås det derfor, at disse kristne trossamfund får adgang til fast brug af kirken på samme vilkår som de evangelisk-lutherske frimenigheder.

Dette betyder, at mindst 10 medlemmer af det kristne trossamfund, som bor i provstiet, skal anmode om at måtte bruge kirken, at menighedens lære og ritus eller dens forhold i øvrigt ikke er til hinder for, at kirken stilles til rådighed, og at menighedens brug af kirken ikke vil hindre de folkekirkelige menigheders brug af kirken.

Menighedens faste brug af kirken forudsætter biskoppens godkendelse.

Der vil ikke blive tale om et retskrav, idet der skal foretages en afvejning af hensynet til sognemenigheden på den ene side og den kristne menighed på den anden side.

Der vil ikke blive tale om et retskrav, idet der skal foretages en afvejning af hensynet til sognemenigheden på den ene side og den kristne menighed på den anden side.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, region eller kommuner. Lovforslaget ændrer således ikke på § 20, stk. 2, i lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juni 2012, om antallet af præstestillinger, hvor staten betaler en del af præstelønnen. Ansættelsen vil i givet fald ske på overenskomstvilkår.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Rapporten om sognebåndsløsning m.v. med udkast til lovtekst har været sendt i høring hos:

Landsforeningen af Menighedsråd, biskopperne, stiftsøvrighederne, Provsteforeningen, Den danske Præsteforening, Danmarks Kordegneforening, Danmarks Kirketjenerforening, Dansk Kirkemusiker Forening, Dansk Organist og Kantor Samfund, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Foreningen af Sognemedhjælpere i Danmark, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Præliminære Organister, 3 F, Foreningen af Grundtvigske Valg- Frimenigheder, Indre Mission og De evangelisk-lutherske frimenigheder.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
--	---	---------------------------------------

Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at § 15, stk. 3, i lov om menighedsråd ændres, således at en sognebåndsløser, som er valgt til menighedsrådet i sognebåndsløserpræstens sogn, men som på grund af en pastoratsændring mister sin valgbarhed, får mulighed for at bevare medlemskabet af menighedsrådet resten af funktionsperioden.

Dette svarer til den gældende retstilstand, når sognebåndsløsningen ophører, fordi sognebåndsløserpræsten opsiges sognebåndet eller fratræder stillingen, jf. den nugældende formulering af lov om menighedsråd § 15, stk. 3.

Sognebåndsløseren skal afgive en bindende erklæring om at ville varetage hvervet som menighedsrådsmedlem i den resterende del af funktionsperioden.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås, at der i lov om valg til menighedsråd § 5 indsættes et nyt stk. 6, som giver medlemmer af folkekirken, som er bosiddende i et pastorat med flere sogne mulighed for at vælge, i hvilken menighedsrådsreds i pastoratet medlemmet ønsker at udøve sin valgret til menighedsrådet.

Medlemmet er alene valgbar i den menighedsrådsreds, hvor valgretten udøves.

Det foreslås endvidere, at der i lov om valg til menighedsråd § 5 indsættes et nyt stk. 7, hvorefter beslutningen om at udøve valgretten i et andet sogn i pastoratet end bopæls sognet skal være meddelt til sognepræsten senest fire uger efter oprettelsen eller ændringen af pastoratet.

Folkekirkemedlemmer, der bor i et flersognspastorat, men som ikke senest fire uger efter oprettelsen eller ændringen af pastoratet har meddelt, at de ønsker at udøve valgretten til menighedsrådet i et andet sogn end bopæls sognet, udøver således retten i det sogn, hvor de har bopæl. Dette følger af hovedreglen i § 8 i lov om valg til menighedsråd, hvorefter vælgerne optages på valglisten for bopæls sognet.

Indsættelse af en bemyndigelse til ministeren for ligestilling og kirke i lov om valg til menighedsråd § 5, stk. 8, til at fastsætte nærmere regler om de pågældendes optagelse på valglisten skal ses i sammenhæng med den nævnte nye bestemmelse i lov om valg til menighedsråd § 5, stk. 7, samt bestemmelsen i lovforslagets § 5, stk. 2. Bemyndigelsen tænkes anvendt til at fastsætte regler om sognepræstens ajourføring af den elektroniske sognebåndsløserprotokol (SBL-protokollen) og om frister for dette. SBL-protokollen bruges i forbindelse med udarbejdelse af valglisten til afstemningsvalg og ved valideringen af kandidatlisterne til menighedsrådsvalget.

Til § 3

Til nr. 1

Det foreslås, at § 2, stk. 2, 2. pkt., i lov om valgmenigheder (valgmenighedsloven) ændres, så det bliver muligt på samme tid at være ansat som præst i folkekirken og som præst for en valgmenighed (kombinationsansættelse).

Det er en forudsætning, at præsten for valgmenigheden, som ansættes i kombinationsstillingen, er betalende medlem af folkekirken, og ansættelsen finder derfor sted i folkekirken.

Det er generelt en betingelse for ansættelse som præst i folkekirken, at vedkommende er medlem af folkekirken, jf. § 1, stk. 2, i lov om ansættelse i folkekirken m.v. Dette lovkrav forstås således, at der skal være tale om et medlemskab af folkekirken med tilknytning til en sognemenighed, jf. § 5, 1. pkt., i lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning. Denne betingelse ændres således ikke med lovforslaget.

Det er valgmenigheden, som har kompetencen i forhold til valg af præst. Ansættelsen finder, som anført ovenfor, sted i folkekirken, og præsten vil kunne fungere i valgmenigheden mod betaling, således at ansættelsen sker med for eksempel halv tid i en sognemenighed eller en institution og halv tid i valgmenigheden.

Det er en forudsætning, at valgmenigheden er hjemmørende i et andet provsti end sognemenigheden. Dette begrundes med et ønske om at undgå, at præsten som henholdsvis valg-

menigheds- og sognepræst konkurrerer om de samme medlemmer.

Til nr. 2

Det foreslås, at § 14, stk. 2, i valgmenighedsloven ændres, for derved at bringe overensstemmelse med den foreslåede ændring i § 2, stk. 2, således at ansættelse i kombinationsstilling muliggøres.

Til nr. 3

Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 3, i § 14 i valgmenighedsloven, som betyder, at det er den tilsynsførende biskop, som har godkendelseskompetencen i forhold til ansættelsen i en kombinationsstilling. Biskoppen skal her foretage en afvejning af eventuelle konkurrencehensyn, der måtte være i forhold til medlemmerne af folkekirken.

Præster ansat i kombinationsstillinger vil, i kraft af, at ansættelsen finder sted som præst i folkekirken, være underlagt den stedlige biskops tilsyn og vil endvidere være underlagt reglerne i lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager.

Til § 4

Til nr. 1

§ 13 i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. hjemler efter de gældende regler mulighed for, at kirken kan stilles til rådighed for medlemmer af kristne trossamfund uden for folkekirken til gudstjeneste og begravelse, forudsat at der ikke forefindes begravelseskapel. Bestemmelsen giver således ikke mulighed for foretagelse af andre kirkelige handlinger.

Det foreslås, at der i § 13 i lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m., indsættes en bestemmelse som stk. 2, om, at et medlem af et kristent trossamfund også kan få stillet kirken til rådighed med henblik på ægtevielse samt kirkelig velsignelse af et borgerligt indgået ægteskab ved en præst i det pågældende trossamfund.

Bestemmelsen omfatter såvel medlemmer af evangelisk-lutherske frimenigheder og medlemmer af andre kristne trossamfund.

Det er menighedsrådet, der med biskoppens tilladelse kan stille kirken til rådighed.

Et par, hvor den ene er medlem af folkekirken og den anden medlem af et andet kristent trossamfund, har således med ændringen af bestemmelsen mulighed for at blive viet af en præst i dette trossamfund i en af folkekirkens kirker.

Evangelisk-lutherske frimenighedspræster har ikke en officiel bemyndigelse eller autorisation i og med, de står uden for folkekirken. De kan derfor ikke alene i kraft af ansættelsen som frimenighedspræst foretage kirkelige handlinger med borgerlig virkning. En frimenighedspræst kan dog af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, få bemyndigelse til at foretage vielser i henhold til ægteskabsloven og dermed vielser med borgerlig gyldighed. En frimenighedspræst kan foretage kirkelig velsignelse af et borgerligt indgået ægte-

skab, da der ikke knytter sig nogen borgerlig virkning hertil. Tilsvarende gælder i forhold til præster i andre kristne trossamfund.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af overskriften til § 14 indebærer en tydeliggørelse af indholdet i den pågældende bestemmelse som følge af den ændring, der foretages med lovforslagets § 4, nr. 4.

Til nr. 3

Med den ændrede formulering af § 14, stk. 1, nr. 1, i bestyrelses- og brugsloven ændres den geografiske afgrænsning sådan, at en anmodning om fast brug af kirken skal fremsættes af 10 frimenighedsmedlemmer bosat i provstiet.

Biskoppen skal stadigvæk i hvert enkelt tilfælde, efter forhandling med menighedsrådet, vurdere og foretage et skøn af, at frimenighedens brug af kirken ikke herved vil hindre de folkekirkelige menigheders brug af kirken.

Der er således tale om en afvejning mellem på den ene side hensynet til sognemenigheden og på den anden side hensynet til frimenigheden.

Såfremt betingelserne i § 14 er opfyldt, bør biskoppen som hovedregel give tilladelse til frimenighedens brug af kirken, med mindre ganske særlige forhold gør sig gældende. Disse særlige forhold skal anføres som begrundelse, hvis biskoppen meddeler afslag.

Til nr. 4

Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 4, i bestyrelses- og brugslovens § 14 om, at kristne trossamfund, herunder migrantmenigheder, kan få adgang til at bruge en kirke fast til gudstjenester og kirkelige handlinger.

Den faste brug af kirken sker på samme vilkår som gælder for de evangelisk-lutherske frimenigheders adgang til fast brug af kirken. Mindst 10 medlemmer af det kristne trossamfund, som bor i provstiet skal anmode om at måtte bruge kirken, at menighedens lære og ritus eller dens forhold i øvrigt ikke er til hinder for, at kirken stilles til rådighed, og at menighedens brug af kirken ikke vil hindre de folkekirkelige menigheders brug af kirken.

Der skal udfærdiges et regulativ om brugen af kirken. Det er biskoppen, som udfærdiger dette efter forhandling med menighedsrådet, og regulativet kan ændres til enhver tid.

Det er den stedlige biskop som skal godkende trossamfundets faste brug af kirken. Biskoppen foretager en afvejning af hensynet til sognemenigheden på den ene side og det kristne trossamfund på den anden side.

Til § 5

I bestemmelsens stk. 1 foreslås det, at loven træder i kraft den 1. juli 2013.

I bestemmelsens stk. 2 er indsat en overgangsbestemmelse, sådan at medlemmer af folkekirken, der allerede er bosiddende i et pastorat med flere sogne, inden 1. januar 2014

skal meddele, i hvilken menighedsrådsreds i pastoratet de ønsker at udøve valgretten til menighedsrådet. Meddelelsen skal ske skriftligt til pastoratets sognepræst. Overgangsbestemmelsen tager højde for, at der i nogle sogne skal være valg til menighedsrådet i 2014, fordi menighedsrådet deltager i forsøget med en 2 årig funktionsperiode.

Herved får de folkekirkemedlemmer, som allerede bor i et flersognspastorat, ligeledes mulighed for at vælge, hvor de ønsker at udøve valgret og være valgbare.

Folkekirkemedlemmer, der bor i et flersognspastorat, men som ikke meddeler, hvor de ønsker at udøve valgretten til

menighedsrådet inden for den fastsatte frist den 1. januar 2014, udøver valgretten i det sogn, hvor de har bopæl, jf. § 8 i lov om valg til menighedsråd.

Til § 6

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde. Bestemmelsen indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Bilag 1**Lovforslaget sammenholdt med gældende lov***Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 24. februar 2012, foretages følgende ændring:

Stk. 3. En sognebåndsløser, der er medlem af menighedsrådet i det sogn, til hvis præst der er løst sognebånd, og som mister sin valgbarhed, fordi den præst, til hvem der er løst sognebånd, fratræder sin stilling eller opsiger sognebåndsløsningen, kan bevare sit medlemskab til udløbet af valgperioden, hvis vedkommende over for rådet afgiver en bindende erklæring herom.

1. I § 15, *stk. 3*, ændres »eller opsiger sognebåndsløsningen,« til: », opsiger sognebåndsløsningen, eller hvor sognebåndsløseren mister sin valgbarhed på grund af en pastoratsændring,«

§ 2

I lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som *stk. 6-8*:

»*Stk. 6.* Et medlem af folkekirken, der er bosat i et pastorat med flere sogne, kan vælge, i hvilken menighedsrådsreds i pastoratet medlemmet vil udøve valgret til menighedsrådet. Medlemmet er kun valgbar i den menighedsrådsreds, hvor valgretten udøves.

Stk. 7. Ved oprettelse af nye flersognspastorater eller ændringer i flersognspastorater skal beslutningen om at udøve valgretten i et andet sogn end bopæls sognet meddeles til sognepræsten senest fire uger efter oprettelsen eller ændringen af pastoratet.

Stk. 8. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om disse personers optagelse på valglisten.«

§ 3

I lov nr. 204 af 24. maj 1972 om valgmenigheder foretages følgende ændringer:

1. § 2, *stk. 2, 2. pkt.*, affattes således:

§ 2. ---

Stk. 2. Ansøgningen skal vedlægges erklæring fra en person, der opfylder betingelserne for ansættelse som præst i folkekirken, om, at han er villig til at modtage stadfæstelse som præst for valgmenigheden. Er han allerede ansat som præst i folkekirken, skal han tillige erklære sig villig til at fratræde denne stilling.

§ 14. ---

Stk. 2. Det er en betingelse for stadfæstelsen, at den af menigheden valgte person opfylder betingelserne for ansættelse som præst i folkekirken, og at han, såfremt han allerede er ansat som præst i folkekirken, fratræder denne stilling.

»Ansættelse som præst for valgmenigheden kan kombineres med ansættelse som præst i folkekirken under forudsætning af, at valgmenigheden er hjemhørende i et andet provsti end sognemenigheden.«

2. I § 14, *stk. 2*, udgår », og at han, såfremt han allerede er ansat som præst i folkekirken, fratræder denne stilling«.

3. I § 14 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Kombinationsansættelse efter § 2, *stk. 2*, sker efter biskoppens bestemmelse herom.«

§ 4

I lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 582 af 27. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 13 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Med biskoppens tilladelse kan menighedsrådet stille kirken til rådighed for medlemmer af kristne trossamfund til ægtevielse samt kirkelig velsignelse af borgerligt indgået ægteskab ved en præst fra det pågældende trossamfund.

2. Overskriften til § 14 affattes således: »*Evangelisk-lutherske frimenigheders og andre kristne trossamfunds faste brug af kirkerne*«

Evangelisk-lutherske frimenigheders adgang til fast brug af kirkerne

§ 14. Biskoppen kan stille en kirke til rådighed for en evangelisk-luthersk frimenighed og dens præst til gudstjenester og kirkelige handlinger, hvis

- 1) anmodning herom fremsættes af mindst 10 medlemmer af frimenigheden, der bor i sognet,
- 2) menighedens lære og ritus eller dens forhold i øvrigt ikke er til hinder for, at kirken stilles til rådighed, og
- 3) menighedens brug af kirken ikke vil hindre de folkekirkelige menigheders brug af kirken.

3. I § 14, *stk. 1, nr. 1*, ændres »sognet« til: »provstiet«.

4. I § 14 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Biskoppen kan på de i stk. 1-3 nævnte vilkår stille en kirke til rådighed for et andet kristent trossamfund end nævnt i stk. 1 og dets præst til gudstjenester og kirkelige handlinger.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. Medlemmer af folkekirken, der ved lovens ikrafttræden er bosiddende i et pastorat med flere sogne, skal inden 1. januar 2014 meddele i hvilken menighedsrådsreds i pastoratet, de udøver valgretten til menighedsrådet. Meddelelsen skal ske skriftligt til pastoratets sognepræst.

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.